

IMPLANTOLOGIYA TARIXI, TURLARI VA KLINIK AHAMIYATI**Erniyozova Umida Omon qizi**

Termiz iqtisodiyot va servis universiteti tibbiyot fakulteti stomatologiya yo'nalishi II bosqich talabasi

Nazarova Ibodat Xasanovna

Termiz iqtisodiyot va servis universiteti tibbiyot fakulteti stomatologiya yo'nalishi II bosqich talabasi

Boyqobilov Soatmurod Shuxrat o'g'li

Termiz iqtisodiyot va servis universiteti tabiiy fanlar kafedrasi o'qituvchisi

Annotatsiya: *Tish implantatsiyasi* - bu sun'iy ildiz bo'lib, agar siz o'z tishingizni ildiz bilan birga yo'qotib qo'ysangiz (tish chiqarishdan keyin) jag'ga joylashtiriladi. Tish implantasi titandan yasalgan va tabiiy ildizning o'lchamiga ega. Unga toj, ya'ni odatda chinni, zirkon yoki akrildan yasalgan sun'iy tish birlashtiriladi. Materialga qarab implantlarning turlari. Metall implantlar - tibbiyotda keng qo'llaniladi. Ushbu modellar boshqa materiallar bilan bog'langan titanium yoki titaniumdan tayyorlangan. Ular mukammal mexanik xususiyatlari uchun qadrlanadi, lekin ular korroziyaga olib kelishi va shu bilan davolash jarayoniga to'sqinlik qilishi mumkin. Zirkonyum implantlari - bu tsirkonyum oksidi asosidagi tish implantlari. Materialning xususiyatlari undan tayyorlangan implantni chalkashlik bilan tabiiy tishga o'xshaydi. Bundan tashqari, ular quyosh nuriga tabiiy tishlar kabi reaksiyaga kirishadilar. Zirkonyum implantlari ishqoriy va kislotali muhitga chidamli.

Kalit so'zlar: *implantologiya, implant, metall implant, zirkonyum implant, vintli implant, silindrli implant, jarroxlik implanti, metall keramika, zigomatik implant.*

Аннотация: *Зубной имплант-это искусственный корень, который имплантируется в челюсть, если вы потеряете собственный зуб вместе с корнем (после удаления зуба). Зубной имплант изготовлен из титана и имеет размер натурального корня. К нему прикрепляется коронка, то есть искусственный зуб, обычно сделанный из фарфора, Циркона или акрила. Типы имплантатов в зависимости от материала. Металлические имплантаты-широко используются в медицине. Эти модели изготовлены из титана или титана в сочетании с другими материалами. Их ценят за отличные механические свойства, но они также могут вызывать коррозию и, таким образом, препятствовать процессу отверждения. Циркониевые имплантаты-это зубные имплантаты на основе оксида циркония. Свойства материала делают имплант из него похожим на натуральный зуб, что сбивает с толку. Кроме того, они реагируют на солнечный свет так же, как и естественные зубы. Циркониевые имплантаты устойчивы к щелочной и кислой среде.*

Ключевые слова: *имплантология, имплант, металлический имплант, циркониевый имплант, винтовой имплант, цилиндрический имплант, хирургический имплант, металлокерамика, скуловой имплант.*

Annotation: *A dental implant is an artificial root that is implanted in the jaw if you lose your own tooth along with the root (after tooth extraction). The dental implant is made of titanium and has the size of a natural root. A crown is attached to it, that is, an artificial tooth, usually made of porcelain, Zircon or acrylic. Types of implants depending on the material. Metal implants are widely used in medicine. These models are made of titanium or titanium in combination with other materials. They are valued for their excellent mechanical properties, but they can also cause corrosion and thus hinder the curing process.*

Keywords: *implantology, implant, metal implant, zirconium implant, screw implant, cylindrical implant, surgical implant, metal ceramics, zygomatic implant.*

KIRISH

Tish implantatsiyasi - bu sun'iy ildiz bo'lib, agar siz o'z tishingizni ildiz bilan birga yo'qotib qo'ysangiz (tish chiqarishdan keyin) jag'ga joylashtiriladi. Tish implantasi titandan yasalgan va tabiiy ildizning o'lchamiga ega. Unga toj, ya'ni odatda chinni, zirkon yoki akrildan yasalgan sun'iy tish biriktiriladi. Implantlarning soni ularga qo'yilgan tishlar (tojlar) soniga mos kelishi shart emas. Ba'zi hollarda bitta implantga bir nechta toj biriktiriladi yoki unga butun protez biriktirilishi mumkin.

Tish implantatsiyasi - bemor allaqachon tishni yo'qotgan yoki tish tiklanmagan va uni chiqarib olish kerak bo'lgan holatlarda ko'rsatiladi. Bemorlarning tish implantlari qilish uchun ularni ajratib olishni istagan estetik jihatdan chirkin yoki shikastlangan tishlari bilan idoraga borish juda keng tarqalgan. Ular tish estetikasini tiklashda va hatto muammolarga duch kelgan tishni (toj, tish kontakt linzalari va boshqalar) tiklash uchun yana bir nechta mos usullar mavjudligini bilishlari juda muhimdir. Faqat implantlarni olib tashlash va joylashtirish emas.

TISH IMPLANTALOGIYASI TARIXI

Tish implantlari zamonaviy stomatologiyaning ixtirosi emas. Odamzod o'zini taniganidan buyon tish bilan bog'liq bo'lgan muammolarni turli yo'llar bilan hal qilishga harakat qilib kelgan. Miloddan avvalgi 2500-yil qadimgi Misrlilar oltindan yasalgan sim yordamida kuchli harakatga kelib qolgan tishlarni bog'lab ushbu asoratni bartaraf etishga erishishgan. Miloddan avvalgi 300-yil Finikiyaliklar fil suyagidan o'yilgan va oltin sim bilan mahkamlangan sun'iy tishlardan foydalanib "ko'priksimon" protez yasashgan. Milodiy 600-yil Mayaliklar chig'anoq bo'lagini jag' suyagiga muvaffaqiyatli o'rnatishgan. Ushbu jag' suyagini 1970-yilda rentgen suratiga asosanib Mayaliklarning "Chig'anoq implanti" tasdiqlangan birinchi implant deb tan olingan. Buning sababi tasvirda ko'ringan chig'anoqlar jag' suyagi bilan birikib ketganligi ko'ringan. Zamonaviy implantologiya ikkinchi jahon urushida xizmatda bo'lgan Doctor Norman Goldberk nomi bilan qisman bog'liq. Goldberk hayoliga tishlarni boshqa a'zolari yuqotganda foydalaniladigan metallar yordamida tiklash fikri keladi. Goldberk ko'p o'tmasdan 1948-yili Doktor Arm Beshgof bilan birgalikda "Subperiastal" implantini muvaffaqiyatli o'rnatishadi. Dental implantologiyaga hissa qo'shganlardan biri Zamonaviy Implantologiya Otasi Per-Ingvar Branemark 1965-yili 34 yoshli bemorga 4 dona titan implantini o'rnatadi va bir necha

oydan so'ng ushbu implantlarning muvaffaqiyatli joylashib ketganligini ko'radi. Bu implantlar bemorga 40 yildan ziyod yaniy umrining oxirigacha xizmat qiladi. Bu implantologiya sohasidan qariyb 40 yildan beri foydalanilib kelinmoqda. Statistika ma'lumotlariga ko'ra har yili taxminan 10mlndan ziyod implantlar o'z egasini topmoqda. Texnologiyaning rivojlanishi shaxsiy implantlarni yaratishga, shuningdek, tishlarni etishtirishga imkon berdi.

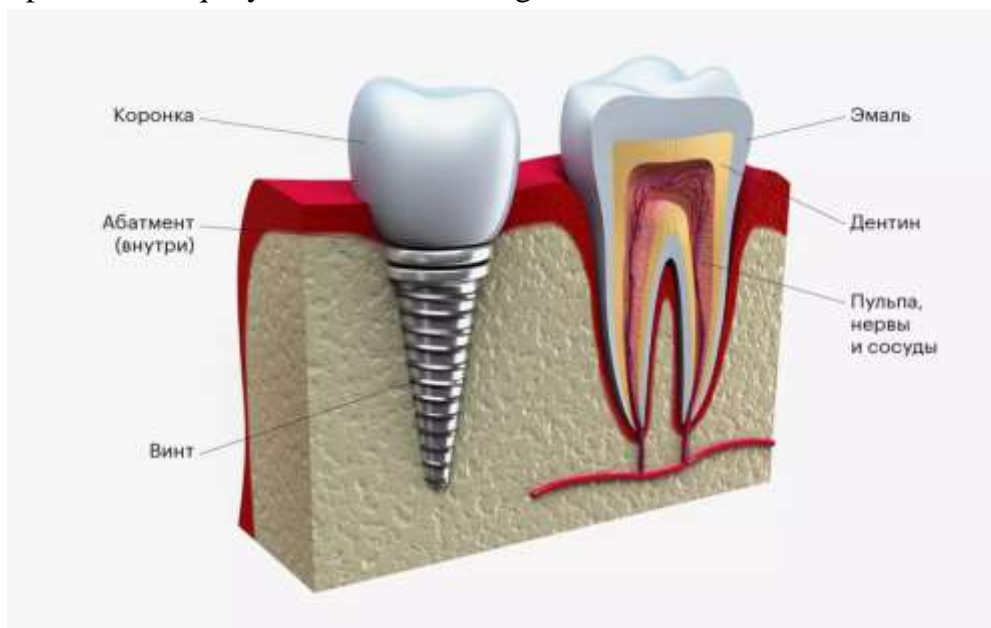
DENTAL IMPLANTLARINING TURLARI

Tish implantlarining o'ndan ortiq turlari mavjud. Bo'linish mezonlari, jumladan, implantlarning materiali yoki shaklidir.

Materialga qarab implantlarning turlari

1. **Metall implantlar** - tibbiyotda keng qo'llaniladi. Ushbu modellar boshqa materiallar bilan bog'langan titanium yoki titaniumdan tayyorlangan. Ular mukammal mexanik xususiyatlari uchun qadrlanadi, lekin ular korroziyaga olib kelishi va shu bilan davolash jarayoniga to'sqinlik qilishi mumkin. Ba'zida bakterial infeksiyalar implantatsiya joyiga joylashtirilganidan keyin paydo bo'ladi.

2. **Zirkonyum implantlari** - bu tsirkonyum oksidi asosidagi tish implantlari. Materialning xususiyatlari undan tayyorlangan implantni chalkashlik bilan tabiiy tishga o'xshaydi. Bundan tashqari, ular quyosh nuriga tabiiy tishlar kabi reaksiyaga kirishadilar. Zirkonyum implantlari ishqoriy va kislotali muhitga chidamli

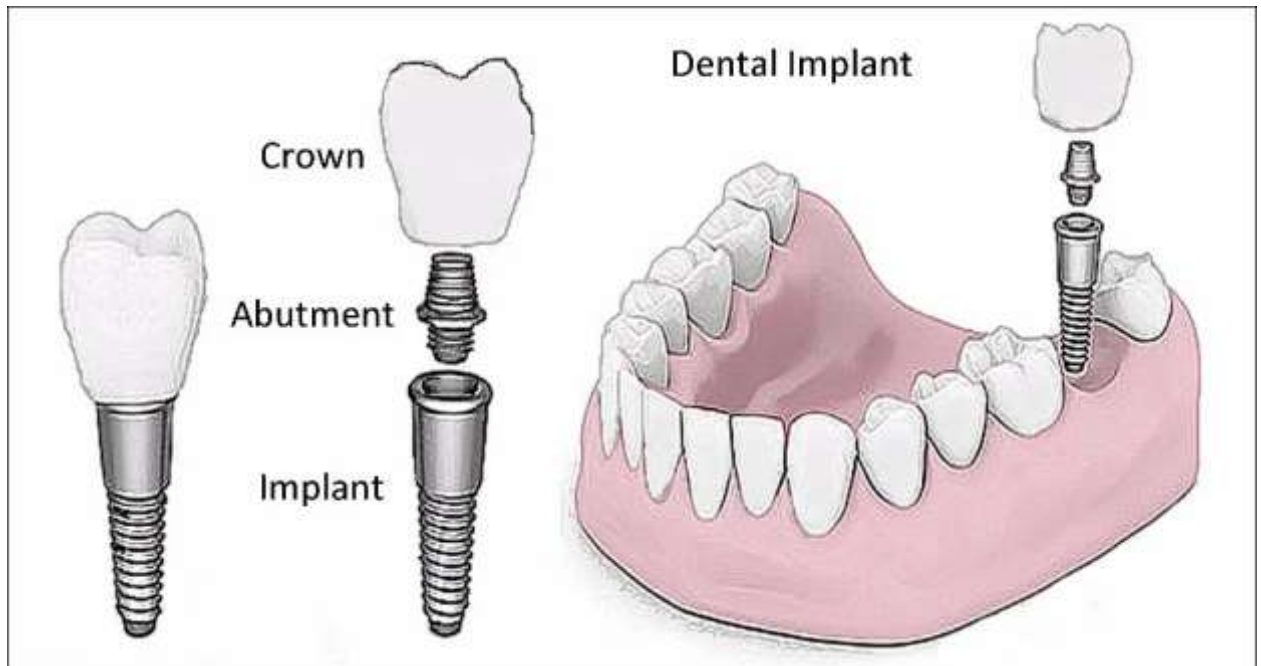

Shakli bo'yicha implantlarning turlari

1. **Vintli implantlar** - dental implantlarning ushbu modeli suyak to'qimalariga mukammal tarzda mahkamlanadi. Shu sababli, ular eng mashhur modellardan biri hisoblanadi, chunki ularni turli darajadagi qattqlikdagi suyaklarga qo'llash oson. Ular burg'ulangan teshikka joylashtiriladi yoki maxsus kalit bilan suyakka mahkamlanadi.

2. **Zigomatik implantlar** - an'anaviy dental implantlardan farqli o'laroq, ular uzoqroq. Ular suyak yo'qolishi tufayli an'anaviy tish implantatsiyasiga ega bo'lmagan

odamlar tomonidan qo'llaniladi. Zigomatik dental implantlarni o'rnatish uchun jarrohlik muolajalar qisqaroq va boshqa turdagi implantlar kabi qimmat emas.

To'qimalarning qoplanishi tufayli implantlarning turlari

1. **Bir qisimli implantlar** - titandan tayyorlangan, inson tanasi uchun neytral. Ular monolit shakliga ega, shuning uchun ip va ulagich bir butunni tashkil qiladi. Ikki qisimli implatlardan farqli o'laroq, ularda bo'shliqlar yo'q. Bir qisimli implantlarni joylashtirish sizni davolovchi mehmonlar bosqichini o'tkazib yuborishga imkon beradi, ammo ular faqat og'iz bo'shlig'idagi suyaklar tegishli qalinlik va zichlikka ega bo'lsa ishlatilishi mumkin.

2. **Ikki qisimli implantlar** - bu titanium vintlardek ko'rinishidagi tish implantlari. Ular ikki qismdan iborat - ulardan biri suyakka biriktirilgan va saqich ichida tugaydi, ikkinchisi esa saqichdan yuqoriga chiqib, tojni qo'llab-quvvatlaydi. Ushbu implantlar suyakni qayta qurish kerak bo'lganda joylashtiriladi. Bu jag' va pastki jag' suyagi nuqsonlari bo'lgan bemorlar uchun yechimdir. Ikki bo'lakli implantlarni qo'yishda avval saqich kesilishi kerak.

Implantatsiya joyiga qarab implantlarning turlari

1. **Endosseous implantlar** - bu jarrohlik usuli bilan jag' suyagiga o'rnatiladigan tish implantlari. Birinchi protseduradan so'ng milk atrofidagi to'qimalar tuzalib ketganda, implantga postni mahkamlash kerak - bu ikkinchi va zaruriy jarrohlik muolajasi bo'lib, ularsiz bunday turdagi implantni kiritish mumkin emas. Endosseous implantlar faqat suyak ichiga joylashtiriladi.

2. **Teri osti implantlari** - bu turdagi tish implantlari turli xil suyak sharoitlariga moslashishga imkon beradi. Ular titanium vintlar yordamida suyak va periosteum orasiga joylashtiriladi. Ular suyak to'liq yo'qolganda ham tishlashni tiklashga yordam beradi va tishsizlik muammosini samarali hal qiladi. Suyak osti implantlari - bu olinadigan protezlarni kiyishni istamaydigan odamlar tomonidan qo'llanilishi mumkin bo'lgan yechim.

O'rnatish usuliga qarab implantlarning turlari

1. **Bir bosqichli implantlar** - bu uning ajralmas qismi bo'lgan ipli vintdan iborat tish implantlari. Ularni implantatsiya qilish tish go'shtini tiklashning eng tezkor usullaridan biri hisoblanadi. Vint rozetkaga kiritilgandan so'ng, doimiy va vaqtinchalik protez komponenti darhol unga biriktirilishi mumkin. Biroq, bunday turdagi implantni o'rnatish uchun skelet oldindan to'liq sog'lom bo'lishi kerak.

2. **Ikki bosqichli implantlar** - suyakka o'rnatilgan implant, bir necha hafta yoki oydan keyin yuklanadi. Biroq, ikki bosqichli implantlar shingichli suyak yo'qolishi va ochiq implantatsiya bilan og'rigan ko'plab bemorlarning ehtiyojlarini qondirmaydi - buning natijasida unda bakteriyalar paydo bo'lib, yallig'lanish va suyaklarning yo'qolishiga olib kelishi mumkin

TISH IMPLANTLARINI QO'YISH UCHUN KO'RSATMALAR

Nazariy jihatdan, tishini yo'qotgan har bir kishi uning o'rniga implant qo'yishi mumkin. Biroq, ularni qo'yish uchun ko'rsatkichlar tishlarda katta bo'shliqlar, qanot bo'shliqlari va oz sonli tabiiy tishlardir. Tish implantlari ko'pincha tishlari to'liq etishmasligi, qanotlari etishmovchiligi va molarlarning etishmovchiligi bo'lgan odamlarga joylashtiriladi. Ular, shuningdek, turli sabablarga ko'ra olinadigan protezdan foydalanishni yoqtirmaydigan va hayotning yanada qulayligi haqida qayg'uradigan odamlar tomonidan tanlanadi.

TISH IMPLANTLARI UCHUN QARSHI KO'RSATMALAR

Dori-darmonlarni qabul qilish natijasida immunitet tizimining immuniteti pasaygan odamlarga tish implantatsiyasi tavsiya etilmaydi. Shuningdek, ularni yurak va qon aylanish tizimining og'ir kasalliklari, nikotinni suiiste'mol qiluvchilar va ma'lum ruhiy kasalliklari bo'lgan odamlar kiymasliklari kerak. Shunga qaramay, agar shifokor, masalan, tamaki chekuvchiga implant qo'yishga qaror qilsa, u implantatsiya muvaffaqiyatli bo'lishiga kafolat bera olmaydi. Tish implantlari uchun boshqa, kamroq muhim bo'lmagan kontrendikatsiyalar - bu juda kam biriktiruvchi to'qima yoki suyak sifati. Ular, shuningdek, jag' suyaklari, og'iz va periodontium shilliq qavatining kasalliklari bilan og'rigan odamlarga ham qo'llanilmaydi. Boshqa kontrendikatsiyalar orasida noma'lum sabablarga ko'ra jag' sohasidagi og'riqlar, tishlashning noto'g'ri tuzilishi va bruksizm kiradi. Jag'ning o'sishi to'liq bo'lmagan bemorlarga implantlar ham qo'yilmaydi.

TISH IMPLANTLARINING INSON SALOMATLIGIGA TA'SIRI

Tish implantlarini implantatsiya qilish natijasi implant atrofidagi to'qimalarning yallig'lanishi (periimplantit) bo'lishi mumkin, bu tabiiy tishning periodontitiga o'xshash kasallikdir. Depozit tish implantlarida ham, tabiiy tishlarda ham paydo bo'lishi mumkin. Agar u etarlicha erta olib tashlanmasa, natijada tish go'shti yallig'lanishi bo'ladi. Blyashka olib tashlanmaslik yallig'lanishning rivojlanishiga va infeksiyaning suyakka o'tishiga olib keladi. Tish implantlari bilan to'qimalarning yallig'lanishini davolash tabiiy tishlarga qaraganda qiyinroq. Depozitni tish implantatsiyasidan olib tashlash tish shifokorining ehtiyotkorlik bilan davolanishini talab qiladi, aks holda sirt tuzilishi buzilmaydi. Tish implantlari bo'lgan odamlar ba'zan patogen mikroorganizmlarni samaraliroq olib tashlash uchun maqsadli antibiotiklarni qabul qilishlari kerak. Implantlarni o'rnatgandan so'ng,

dezinfektsiyalash va tiklovchi ta'sirga ega SeptOral Med og'iz yuvish vositasini tayyorlash uchun shifobaxsh konsentratdan foydalanishga arziydi. **Implantning yo'qolishi kamdan-kam uchraydigan, ammo vaqti-vaqti bilan sodir bo'ladigan hodisadir.** Qoidaga ko'ra, tish implantatsiyasini qayta tiklashga hech narsa to'sqinlik qilmaydi. Asoratlarning paydo bo'lishini minimallashtirish uchun bemor muntazam ravishda og'iz gigienasiga g'amxo'rlik qilishi va chekishdan bosh tortishi kerak. Eng muhimi, tish go'shtiga g'amxo'rlik qilish va tish toshining shakllanishiga yo'l qo'ymaslikdir - bu tish irrigatoridan foydalanish foydali bo'ladi, bu sizga tish implantatsiyasi hududidan oziq-ovqat qoldiqlarini olib tashlash imkonini beradi.

PROTEZ YOKI IMPLANTGA ALLERGIYA BELGILARI

Biz protez allergiyasi nima uchun paydo bo'lishini, uning belgilari va davolash usullarini, allergen materiallarni va boshqalarni ko'rib chiqamiz. Avvalo, yumshoq to'qimalar va shilliq pardalar, tanglay, tilning qizarishi mavjud. Shundan so'ng darhol shish tez kuchayadi, og'riq, qichishish, chaynash, yutish, esnash, yo'talish va hokazolarda og'ir noqulaylik paydo bo'ladi. Protez ostidagi milklarning yallig'lanishi Shuningdek, shilliq qavatda mikro yoriqlar, yaralar va toshmalar paydo bo'lishi mumkin, ular asta-sekin tilga, yonoqlarga va lablarga o'tadi. Og'izda kuchli metall yoki achchiq ta'm sezilishi mumkin. Allergiyaning asosiy (yashirin) belgilaridan biri ortiqcha quritish bo'lishi mumkin. [og'iz bo'shlig'i](#) yoki aksincha, tuprikning ko'payishi. Tomoqdagi qitiqlashi mumkin, tilda g'ayrioddiy blyashka paydo bo'ladi. Bronxial astma bilan og'rigan bemorlarda allergiya fonida kasallikning kuchayishi ko'pincha kuzatiladi. Parotit paydo bo'lishi mumkin (parotid mintaqasidagi tuprik bezi shishiradi va yallig'lanadi). Allergiyaning tarqalishi boshqa sohalarda - yuz, qo'llar, umuman terida toshmalardan dalolat beradi. Oyoq-qo'llari va yonoqlari shishishi mumkin. Xavfli simptom laringeal mintaqaning shishishi (Quinke shishi). Agar siz reaksiyani olib tashlamasangiz va tezkorlik kiritmasangiz [tibbiy yordam](#), funksiyalarning keskin buzilishi bo'lishi mumkin [nafas olish tizimi](#), bo'g'ilish. Ko'pincha bu alomatlar metall-keramika tojlariga allergiya tufayli yuzaga keladi.

ALLERGIYA PAYDO BO'LISHIGA QANDAY OMILLAR YORDAM BERADI

Allergenning og'iz bo'shlig'idan qonga singishiga yordam beradigan o'ziga xos bo'lmagan omillar mavjud. Hapten sarumda ma'lum darajada to'planadi, shundan so'ng tananing allergik reaksiyasi paydo bo'ladi. Keling, ushbu omillarni ko'rib chiqaylik.

1. Tish tojlari va umuman struktura ostida issiqlik almashinuvi jarayonlari yomonlashadi. Haroratning oshishi yumshoq to'qimalarning tuzilishining o'zgarishiga, ularning bo'shashishiga va maseratsiyasiga, tomirlarning kengayishiga olib keladi va bu, o'z navbatida, monomerning (allergen) qonga singishi uchun qulay muhitdir.

2. Kundalik stress (tishlash, chaynash) paytida olinadigan protezdan olingan mikro travma protezni biriktirish joyida yallig'lanish o'choqlarini keltirib chiqaradi, bu esa allergen komponentlarning yoriqlar va yaralar orqali kirib borishiga yordam beradi.

NIMA UCHUN IMPLANT RAD ETILADI?

Tish implantatsiyasini rad etish tish protezlash jarayonidan keyin taxminan 10% hollarda sodir bo'ladi. O'rnatilgan tuzilmalarning o'rtacha yashash muddati mandibulyar sohada taxminan 3-4 oy, yuqori qismida esa taxminan olti oy.

Osseointegratsiyaning bunday xususiyatlari (metall ildizlarning suyak bilan birlashishi) yuzning bosh suyagining pastki qismiga katta yuk tushishi bilan izohlanadi. Bu sohadagi suyak tuzilmalari kuchliroq, qon bilan yaxshi ta'minlangan.

Implantatsiyadan keyingi shifo davri, o'rnatish usulidan qat'i nazar, ortopedik qurilmaning ishlab chiqarish sifati va modeliga bog'liq.

Implantatsiyani rad etishning bir necha sabablari bo'lishi mumkin. Shifokorning ishiga bog'liq bo'lgan omillar quyidagilardir:

- protezni noto'g'ri tanlash;
- o'rnatish vaqtida haddan tashqari issiqlik yoki shikastlanish;
- antiseptik choralarga rioya qilmaslik;
- noto'g'ri tayyorgarlik;
- etarli bo'lmagan hajm [suyak tuzilishi](#);

Implantning rad etilishi protez bo'yicha mutaxassisning aybi bilan sodir bo'lsa, jarayon implantatsiyadan keyingi birinchi kunlarda kuzatiladi. Buning sababi, shuningdek, protsedura paytida bemorning tanasining xususiyatlari yoki mavjud kasalliklar deb ataladi:

1. Chet jismning mavjudligiga yuqori sezuvchanlik - dental implantlarga allergiya.

2. Kam immunitet.

3. O'tkir bosqichda surunkali patologiyalar.

4. Implantga yaqin joyda kistalar yoki boshqa yallig'lanish o'choqlari bilan davolanmagan tishlarning mavjudligi.

5. Jag' tuzilishining anatomik xususiyatlari.

- ovqatlanish qoidalarini buzish;
- antibakterial preparatlarni nazoratsiz qabul qilish;
- operatsiyadan keyingi davrda sauna yoki hammomga tashrif buyurish;
- og'iz gigiyenasini buzish;
- giyohvand moddalarni iste'mol qilishdan mustaqil ravishda voz kechish;
- chekish;
- yo'qligi [profilaktik tekshiruvlar](#) tish shifokorida.

Ko'pchilik [xavfli asoratlar](#) implant rad etish peri-implantit hisoblanadi. Bu strukturaning joylashgan joyida suyak rezorbsiyasigacha bo'lgan to'qimalarning yuqumli lezyoni.

Tish implantatsiyasining bunday yallig'lanishi protez protezining sifatsizligi va ortopedik asboblarni joylashtirishi kerak bo'lgan shifokorning texnik xatolari bilan bog'liq

TISH IMPLANTLARIGA ALLERGIYA QANDAY NAMOYON BO'LADI?

Odamlarning atigi 4 foizi tish implantlariga allergiyaga ega. Bu, qoida tariqasida, tish shifokorining asboblari yoki tish protezlarining bir qismi bo'lgan metallarga kechikish tipidagi reaktsiya, xususan: Bu zamonaviy stomatologiyada ishlatiladigan metallarning eng keng tarqalgan ro'yxati.

IMPLANTLARGA ALLERGIYA PAYDO BO'LISHINING ALGORITMI

Ushbu turdagi allergik reaksiyaning rivojlanish mexanizmi quyidagicha:

1. Jag'ga o'rnatilgan metall tana suyuqliklari bilan aloqa qiladi va korroziyaga uchraydi.
2. Biologik suyuqliklarda erigan metall tuzlari (temir, kobalt va boshqalar) elektrolitlar rolini o'ynaydi.
3. Tana oqsillari bilan organometalik komplekslar hosil qila oladigan ionlar chiqariladi. Tish implantatsiyasiga allergiya mavjud.

Ushbu jarayonning davomiyligi odatda 3-7 kun.

KASALLIKNING BELGILARI

Tish implantlariga allergiya quyidagicha ifodalanadi;

- tish go'shti, til, yonoqlarning ichki yuzasi shishishi;
- turli intensivlikdagi og'iz bo'shlig'ida og'riq;
- quruq og'iz (yoki haddan tashqari tupurik);
- og'izda o'ziga xos ta'm;
- tomoq og'rig'i;
- tilda blyashka;
- quruq yo'tal;
- shilliq pardalarning qizarishi va shishishi;
- ko'z qovoqlari, lablar, burunlarning shishishi;
- haroratning oshishi;
- shilliq qavatlarda, yuz va qo'llarda boshqa tabiatdagi toshmalar;
- angioedema;
- gipotermiya;
- bo'g'ilish xurujlari. Ba'zi hollarda til va tish go'shti juda og'riydi.

TISH IMPLANTLARINI JOYLASHTIRISH TARTIBI

Implantatsiya jarayonini amalga oshirishdan oldin bemorning og'iz bo'shlig'ini mikroblarni kamaytiradigan suyuqlik bilan yuvish kerak. Ba'zida shifokor yallig'lanishning oldini olish uchun antibiotikni qabul qilishni tavsiya qilishi mumkin - aks holda siz implantni yo'qotishingiz yoki qoningizni vaqtincha bakteriyalar bilan yuqtirishga olib kelishi mumkin. Implantatsiya joyidagi suyak juda zaif bo'lib chiqsa, implantolog implant qo'yiladigan joyda suyak to'qimasini qayta tiklash amaliyotini bajarishi mumkin. Tish implantatsiyasi odatda lokal behushlik ostida implantatsiya qilinadi. Implant o'rnatiladigan joydagi membrana olib tashlanadi. Implantatsiya to'shagi matkap yordamida tayyorlanadi, lekin u past tezlikda ishlaydi va qo'shimcha ravishda suyak qizib ketmasligi uchun doimo sovutiladi. Tish implantatsiyasi saqichga tushgandan so'ng, shifokor uni tikadi va o'n kundan keyin tikuvlarni olib tashlaydi. Implantni joylashtirishning muhim bosqichi shifo bosqichidir. Keyin implant ustiga tish protezi qo'yiladi. Sog'ayish jarayonida suyak implant bilan birlashishi uchun bir necha haftaga qoldiriladi. Implant yuqori jag'da mustahkamlanganda shifo bosqichi uzoqroq davom etadi. U tugallangandan so'ng, ikkinchi operatsiya o'tkaziladi, uning davomida implant ochiladi va protezlar hosil bo'ladi. Keyin protez ustki tuzilishi qo'yiladi.

IMPLANT QO'YISH BOSQISHLARI

1. **Milklarda kesma hosil qilish**
2. **Milklarni ajratib olish**
3. **Side-Cut sverlo**
 - a) Boshlang'ich sverlo
 - b) Parallel pin
 - c) Oraliq sverlo
 - d) Final sverlo
4. **Implant o'rnatish**
5. **Chok qo'yish**

TISH IMPLANTATSIYASI OPERATSIYASIDAN KEYIN NIMA QILISH KERAK?

Tish implantatsiyasi allaqachon implantatsiya qilinganida, u joylashgan joyini o'rab olishga alohida e'tibor berish kerak. Tananing bu qismini qattiq cho'tka bilan tikuvning yonida ortiqcha yuklamaslik yoki intensiv tozalash kerak emas - qolgan tishlarni yaxshilab yuvish kerak. Operatsiyadan so'ng bemorga og'izni yuvish uchun antiseptik eritmalar beriladi. Tish implantlari bo'lgan odamlar ularni tozalash uchun turli xil texnika va aksessuarlardan, masalan, maxsus yumshoq ipdan foydalanishlari kerak. Implantatsiyadan keyin tish implantlari yallig'lanishni oldini olish uchun doimiy ravishda kuzatilishi kerak. Erta infeksiyalarni yanada muvaffaqiyatli davolash mumkin, ammo rivojlangan infeksiyalar nafaqat ko'proq mehnat talab qiladi, balki sog'liq uchun xavfliroq ta'sir ko'rsatadi, masalan, jag' va pastki jag' suyaklarining atrofiyasi. Implantlarni har 3 yoki 4 oyda tekshirish kerak.

DENTAL IMPLANTLARNING AFZALLIKLARI

Ko'rinishdan farqli o'laroq, yo'qolgan tishlar nafaqat estetik muammodir. Hatto bitta tishning yo'qligi ovqatni chaynashni qiyinlashtirishi va shuning uchun ovqat hazm qilish tizimiga juda ko'p tishlash olib kelishi mumkin, bu esa ovqat hazm qilish tizimini zo'riqtiradi. Tishlari yo'qolgan yoki mos kelmaydigan protez kiygan odamlar ko'pincha qattiq va yopishqoq mahsulotlarni iste'mol qilishdan voz kechishadi, ko'pincha muhim vitaminlar va minerallarni o'z ichiga oladi. Tish implantlarining etishmasligi nutqning buzilishiga olib kelishi mumkin. Til tishlarga suyanib turolmasa, ba'zi tovushlarni artikulyatsiya qilish imkonsiz bo'lib qoladi - bu, boshqalar qatori, lisp va boshqa nutq nuqsonlarining sababidir. Tishning yo'qligi, shuningdek, bu sohadagi suyakning qisqara boshlaganini anglatadi va u yuzning estetikasiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin - buning natijasida yuzda ajinlar paydo bo'ladi va u yoshi kattaroq ko'rinishi mumkin. Bo'shliqlar o'rnida tish implantlari mavjudligi qolgan tishlarning o'z o'rnini o'zgartirishiga to'sqinlik qiladi. Boshqa tomondan, og'iz bo'shlig'ini bo'shliqlar bilan qoldirish suyak atrofiyasiga va og'iz bo'shlig'idagi kuchlarning taqsimlanishining o'zgarishiga olib keladi - maksiller va pastki jag'dagi tishlar nuqsonli bo'lsa, ba'zida bosh og'rig'i va umurtqa pog'onasi og'rig'i paydo bo'lishi mumkin. Bundan tashqari, dental implantlarning mavjudligi psixologik afzalliklarga ega - to'liq tishlash bizni ixtiyoriy ravishda tabassum qiladi va biz shaxslararo munosabatlarga ko'proq ishonamiz.

XULOSA

DENTAL IMPLANTLARNING KAMCHILIKLARI

Tish implantlari nuqsonlardan xoli emas. Ulardan biri narx - implantlarni o'rnatish narxi hatto bir necha ming zlotiyni tashkil etadi va bu har bir kishi ko'tara oladigan xarajat emas. Tish implantatsiyasini kiritish bilan tananing uni qabul qilishiga hali ham kafolat yo'q - tish implantatsiyasini rad etish yallig'lanish, qon ketish, og'riq va shish paydo bo'lishiga olib kelishi mumkin. Doimiy tishlardan farq qilib implantlarda amartizatsiya xususiyati yo'q. Qo'yish va davolashda uzoq muddat talab etadi. Implantlar umrning oxirigacha turmaydi vaqt o'tgan sari o'z asoratlarini keltirib chiqaradi va uni almashtirishga to'g'ri keladi.

SHPONLAR VA TOJLARNING AFZALLIKLARI

Kronlarning afzalligi yuqori moslashuvchanlikdir - ular shikastlangan tishlarga va tish implantlariga ham birlashtirilishi mumkin. Tojlar ham himoya funksiyasini bajaradi va tishlarning nuqsonlarini yashiradi. Ular, jumladan, butunlay chinni yoki metall aralashmasi bilan chinnidan tayyorlanishi mumkin. Bundan tashqari, ular ildiz kanali bilan ishlov berilgan tishlarni qayta tiklash va istalgan vaqtda sinishi mumkin bo'lgan zaif tishlarni himoya qilish uchun juda mos keladi. **Veneerlar** - bu tabiiy tish yuzasiga yopishtirilgan yupqa chinni parchalari. Ular kamchiliklarni, masalan, rang o'zgarishini, bo'shliqlarni, plombalarni va shakl buzilishlarini yashiradi. Ular tishni cho'zilishi yoki kengaytirilishi uchun shaklga keltiradi. Veneerlarni tezda qo'yish mumkin va ta'sir tish shifokori kabinetidan chiqqandan keyin ko'rinadi. Biroq, bu vaqtinchalik yechim ekanligini va ortodontik davolanishning o'rnini bosmasligini unutmaslik kerak.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Игорь Суднев, Иван Михайлов, Елена Гольдштейн. Зубная имплантация. Новый уровень протезирования. –СПб.: ООО «МЕДИ издательство»,2007 – 64 с.
2. <https://www.startsmile.ru/implantologiya/implantaciya-zubov/>
3. <https://dentalroot.ru/articles/implantatsiya-zubov/>
4. к.м.н. Балабанников С.А., к.т.н. Ночевная Н.А., Гайдук И.В. СТОМАТОЛОГИЧЕСКАЯ ИМПЛАНТОЛОГИЯ. / Учебное пособие. - М.: ГОУ ВУНМЦ МЗ РФ, 2000. - 96 с., илл. ISBN 5-89004-102-9
5. Schroeder A Et al. Oral Implantology. Thieme Medical Publishers, Inc., New York, 2010.
6. Block M.S. et al. Implants in Dentistry (Essential of Endosseous Implants for Maxillofacial reconstruction). W.B. Saunders Company. 2018.
7. Boyne Ph.J. Osseous Reconstruction of the Maxilla and the Mandible. Quintessence Publishing Co.,Inc. 2010.
8. www.ziyo.uz